

NARODNI LIST

Glasiilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Beseda k položaju.

Trušč, ki je nastal po končani deželnozbornski volitvi v celjskem okraju, je ponehal. Nam prijazni in neprijazni listi so se o pomenu izida in o dalekosežnosti našega „poraza“ do sita razgovorili, zdaj pa tudi mi izrečemo sodbo o zmagovalcih, njih sekundantih raznih barv in o „premagancih“. Žalost nas ni prevzela, jeza nas tudi ne lomi zaradi izgubljene sreče, niti zavist se pri nas ne oglašja.

Ali je uspeh deželnozbornske dopolnilne volitve res merilo za moč klerikalne nasproti narodni stranki? Po našem mnenju nikakor ne! Udeležba pri zadnjih volitvah je bila tako neznatna, da zmagujoča stranka nikakor ne more trditi, da se je večina volilcev za njenega kandidata odločila. V celjski okolici je prišlo izmed 350 volilcev volit le 108 volilcev, torej komaj 30 odstotkov. V občini Marija Reka je prišlo 6, v Vitanju so prišli volit le 3 volilci. Vse drugače je bilo pri državnoborskih volitvah, kjer so stranke res spravile na volišče vse, kar so mogle in se je udeležilo n. pr. v Roševem okraju nad 80 odstotkov vseh volilcev volilnega boja. Kako malo zadnja volitev pomeni, se razvidi že iz dejstva, da duhovniški kandidat Terglav v domači občini, kjer ga najbolj poznajo, sploh niti večine ni dobil.

Zakaj pa narodna stranka ni napela svojih močij v oni meri kakor pri državnoborskih volitvah? Odgovor je jasen. Narodna stranka v deželnem zboru ni posedujoča stranka. Neumno bi bilo, če bi v nepravem trenutku v tem oziru svoje sile prenapela. Kaj smo pa imeli izgubiti? Nič, ker nobenega mandata doslej nismo imeli. Kaj pa pridobiti? Malo, ker smo mogli pridobiti le en mandat za kratko dobo enega zasedanja

deželnega zbora, ki bode trajalo 6 do 8 tednov. Da je moč klerikalne stranke, katero s svojo pasivnostjo prvaki podpirajo, znatna, ne bomo tajili. Da so sredstva naše mlade organizacije pičila, ker nimamo na razpolago čistih dobičkov političnih in nepolitičnih posojilnic kakor klerikalci in prvaki, je menda tudi znano. Naše glasililo je tudi še mlado in potrebuje okrepitve, ker je glavno orožje organizacije. In če bi bili zmagali, bi naš kandidat v deželnem zboru našel pri klerikalcih odpor, pri prvakih mrzlotu in bi idej stranke sploh ne mogel uspešno zastopati, naj bi bil še tako sposoben. In za to malenkostno pridobitev naj bi mi oslabili sami sebe pred glavno volilno borbo, ki pride v jesen? Boljše je bilo pustiti zdaj klerikalce v enem okraju zmagati in se pripraviti za jesen, da se stranka uspešno poskuša na celi črti.

Toda izvolitev klerikalca bode baje odločilna tudi pri glavni volitvi, se pravi. Kdo pa to že naprej ve? Če bi bil zmagal kak sposoben politik, kak Lueger ali Derschatta, mogoče, na duhu ubogi Terglav utegne biti šele prav vzrok, da ta okraj nikdar več ne bode volil tako slabega poslanca.

Klerikalci in tudi nekateri naši navidezni prijatelji in somišljeniki pa nadalje pravijo, da se zdaj naša stranka ne bode mogla več držati in klerikalci ošabno kličejo celo Robleka in Jezovnika, naj se odpovesta poslanstvu. Kaj je pa nam na tem ležeče, ali baš naša organizacija obstoja in procvita ali pa dosegajo druge politične struje za nas štajerske Slovence velike uspehe? Toda izkušnja nas uči, da bode ravno nesposobnost naših dosedaj vladajočih strank ustvarjala zmiraj iznova potrebo organizacije, kakoršno smo mi narodu ustvarili v narodni stranki. Zlasti o naših klerikalcih smo prepričani, da njih delo ni

narodno delo in njih politika ni slovenska politika. Vemo pa ravno tako dobro, da se pod praporom narodne stranke zbirajo neusahljivi tisoči naših rojakov, ki hočejo zdrav napredek naroda. In ker to vemo, vemo tudi, da bode naša organizacija poklicana, igrati še naprej važno ulogo pri preporodu političnih razmer na Štajerskem, v tem oziru ne bodo odločevala množice, od naših duhovnikov na volišče zbornane, o tem bode odločevala slovenska kmečka in mestna inteligenca, ki je bila in ostane nositeljica narodnih vzorov in nositeljica napredka.

Še eno besedo o strastnih napadih zmage pijanih duhovnikov na politično pomembne osebe naše stranke. Kaj porečemo k pozivu, naj Roblek manj govori? Le naprej, gospodje, le nadaljujte svojo pustno maškarado, pravimo mi, kajti pred taktičnimi napakami vas svariti ni naša dolžnost. V ptujskem okraju je plitvoumni in naduti duhovnik dr. Korošec začel pred pol letom jednako gonjo zoper poslanca Ploja. Kaj je dosegel? Dosegel je le toliko, da so se volilci z ogorčenjem odvrnili od klerikalne stranke in je Plojevo stališče tam zdaj trdnjše nego kdaj. Le pozivajte torej Robleka k odstopu, le poskusite gonjo kakor v Ptujju. Hvaležni Vam bomo.

Kaj pa vodstvo ali izvrševalni odbor narodne stranke? Zadnje tedne teče po njem gnojica kar v škafih. Dr. Kukovec je n. pr. popolnoma nesposoben in onemogel človek, celo nemškutar, kakor se zljubi sumničiti „Slovenca“ in „Slov. Gospodarju“. V tem oziru le eno dogodbico iz preteklosti. Ni še mnogo let, kar je dr. Kukovec opustil svoje sodelovanje pri „Domovini“, ker je prišel v političnih nazorih v navskrižje s strujo slogašev ali prvakov. Duhovniki so se takrat približevali dr. Kukovcu, polni navdušenja

LISTEK.

Dete.

Poljudna vzgojeslovna razprava.
Spisal J. E. Polák.

Za srečno bodočnost otroka zaprosi vsaka mati v trenutku srečnega poroda. Ne vem pa, če se domisli vsaka mati v istem trenutku tudi dejstva, da tiči uresničenje njene prošnje samo v delu in sicer v napornem delu, ki se imenuje vzgoja. A temu se posebno naše matere niso same vzrok. One nimajo spisov, ki bi jih poučili v tem napornem delu. In le z ozirom na ta veliki nedostatek naše bujne književnosti sem se lotil napornega dela.

Podati hočem našim materam v obliki poljudnih pedagoških študij nekoliko migljajev z ezirom na naporno delo vzgoje.

Začenjam z detetom.

Če bi utegnula ta študija zanimivati, jih bodem nadaljeval. Pod naslovi deček, mladenič in mož, hočem namreč dodati k študiji dete še tri nove. Tem štirim spopolnjujočim se študijam hočem dodati še tri nove, samostojne. V njih bodem razpravljajal podrobno o telesni, duševni in čednostni vzgoji to, kar bodem omenil v študijah dete, deček, mladenič in mož samo mimogrede. No, in sedaj poskusimo.

Vem, da ne bodem podal dovršenega dela. To prepuščam spretnejšemu peresu. Svoj namen pa sem dosegel popolnoma, če pridobim s svojimi študijami samo eno mater. Saj rešitev našega na-

roda izpod tujega upliva tiči po mojem mnenju v prvi vrsti v pametni, narodni vzgoji.

1.

Kadar govorimo o detetu, imamo navadno v mislih dobo, ki mine od njegovega rojstva pa do tedaj, ko se začne dete zavedati. V tej dobi dete še ne more govoriti zvezno, temveč samo blebeče in sestavlja posamične besedice. Dovzetno pa je dete v ti dobi najbolj. Saj kakor vsprejema potom sesanja iz materinih prsij hrano za svoje telo, pravtako vsprejema potom najrazličnejših utiskov njegov duh hrano zase iz narave.

Dokler je dete v materinem telesu, je bitje, ki vsprejema potom žil in žilic hrano iz materinega telesa podobno, kakor jo vsprejemajo rastline potom korenin in koreninic iz zemlje. Toda to ne zadostuje, da bi zaraditega smeli trditi, da bitje v materinem telesu ni prav nič drugega nego rastlina, ali izrazimo se moderno, žival se-sebne vrste. Neskončno mnogo je rastlin in živali. Toda nobeni izmed teh niso dani pogoji do tolikega razvitka, kot so dani ravno bitju v materinem telesu. Da, dani so mu že v semenu. In če bi mu ne bili dani, ne mogli bi se povspeti med človeštvom do človeka.

Z vsakim srečnim porodom dojde v svet velika tajnost. Saj kdo mi more oprekati, da ne tiči v novorojenčku že ves človek. Da, trditi si drznem še več. Ves človek tiči že v semenu, ali da se izrazim natančneje, v njegovi združitvi v materinem telesu. Zaradi tega pa je upliv noseče ženske na izobraženega človeka nekam silen. In čim višje je človek naobražen, tim večje je tudi njegovo spoštovanje do takih žena. Saj one

so v resnici blažene. In kdor ne uvidi v noseči ženski človeštva, sam ni človek.

Omenil sem že, da so bitju v materinem telesu dani že v semenu vsi pogoji za poznejši razvitek. In če bi bila vzgoja to, kar bi morala biti, začeti bi se morala že tukaj. To se pravi, da žena, ki se čuti nosečo, bi morala uravnati vse svoje življenje tako, da bi ji ne bilo treba pozneje nikdar razmišljati, če morda sama ni kriva, da je njen novorojenček tak in tak. Toda to je silno težavno in malo je tudi žena, ki bi hotela poslušati moj nasvet. Da pa kljub temu pri porodih ni več nesreč, zahvaliti se moramo naravi, vzgojiteljici vseh vzgojiteljev.

Narava začne vzgojevati bitje v materinem telesu takoj v njegovem početku in vzgaja ga tako dolgo, da mu postane prvotni dom preozek in si zaželi obširnejšega. In dobi ga. Narava mu odpre vrata v pestri svet. Prvi vsklik novorojenčkov pa nam naznani, da se novorojenček ne počuti dobro v pestrem svetu. Toda narava se ne meni za vpitje novorojenčkov, temveč sili ga tako dolgo, da se privadi polagoma vsemu in da zasede na njegovem obrazku oni blaženi nasmeh udobnosti, v katerem vidijo matere baje odprto nebo.

Toda narava ne vzgaja tako hitro, kakor sem napisal ravnokar. Ona vzgaja počasi. Koliko časa mine, da se privadi telesce novorojenčkovo novi toploti. Koliko, da se privadi oko svetlobi, uho glasu, nos vonju, jezik okusu, koža čutenju in udje premikanju. A vse to je šele znanja vzgoja. Narava pa tudi notranje vzgoje ne pozabi. Ona sili pljuča dihati, krvni obtok krožiti,

zanj so mu govorili napitnice in mu ponudili vodilno mesto v štajerski slovenski politiki, če bode zastopal njih načela v javnosti zmiraj z vso odločnostjo. Gospod vikar Gorišek ne bode poskusil to dejstvo tajiti, če ga opomnimo na njegov lanski članek v „Slov. Gospodarju“, kjer povdarja, da je duhovščina bila neljubo iznenađena, da dr. Kukovec na ta poziv ni niti odgovoril.

Ne govorili bi o tem, če bi nam ne bilo na tem ležeče, da naši javnosti dokažemo, kako krivično je obrekovanje duhovniških listov glede oseb, ki sodelujejo v izvrševalnem odboru narodne stranke. Prej navdušenje, zdaj ko duhovnikom rok ne poljubljamo, pa naenkrat besno napadanje. Prej smo bili junaki, zdaj smo naenkrat ničvredneži, slabotneži, ker smo ostali značajni in ker duhovščini nismo prodali svojega moštva, svojih značajev, kakor Benkoviči in drugi.

Mi ne preganjamo duhovništva, toda mi čutimo in smatramo kot politiki napredek naroda kot prvo potrebo, ne pa moč cerkve in duhovščine! Vemo, da je naša uloga težavna, vemo, da nam ni tako lahko splezati na voditeljska mesta, kakor če bi se prodali kakemu Korošcu ali Gorišku. Za vodstvo nam pa tudi ni mar, ampak za delo, čegar uspehi so nam zadostno plačilo.

Po tej poti gremo mi brez ozira na katerekoli volitve in večine nemoteno naprej, po tej poti nas, cenjeni sotrudniki stranke, neutrudljivo podpirajte. Naše gibanje je vzbudilo v narodu kal modernega napredka, ki se ne bode več posušila.

Z vstrajnim delom po začrtani poti bomo pa dvignili, če ne sami sebe na voditeljska mesta, pa vsaj naš narod v vrsto napredujočih narodov.

To je naša beseda k položaju.

Somišljeniki! Narodnjaki! Naprednjaki!

Naznanili smo že v zadnji številki, da hoče narodna stranka ob splošnih volitvah v deželni zbor, ki se vrše še to jesen, z vso energijo poseči v volilni boj. Morda se doseže pač še kako sporazumljenje, toda pri današnji nestrpnosti klerikalnih voditeljev je to skoro izključeno. Narodna stranka bo v slučaju, da se bodo tudi za te volitve vršila kompromisna pogajanja, se postavila na spravljivo stališče, ker ve in vidi, kako se velikanske množine sil izgublajo v mnogokrat brezplodnem boju. Storila pa bo to tudi za to, da bo imela več sil na razpolago v mestnih volilnih okrajih nasproti Nemcem.

Toda računati moramo z vsemi slučajnostmi, in tudi s tem, da do sporazuma ne pride. V tem slučaju velja samo eno: neizprosno in ljuto volilni boj. A za tak boj treba sredstev, treba orožja, treba bojnega sklada.

želodec prebavljati in črevo odstranjevati prebavljeno hrano. In ta obilica del utruji novorojenčka. On pa spi, spi, spi . . . Toda tudi spanje je vzgojevalno sredstvo naravnino. Ono utrja duha in sili možgane k razvitku. Speči otrok . . . Da, on je tajstvo, katero bi morala študirati vsaka mati, ako hoče kedaj doseči vse ono, za kar je prosila Boga v trenutku srečnega poroda.

Omenil sem, da vzgaja narava počasi. In res je. Koliko se morajo vaditi udje, predno se utrde toliko, da začno samostojno delo. Sosebno noge se ne utrde kmalu. Kolikokrat pade dete, predno more hoditi samo. Toda ti padci niso tako nevarni, kakor so padci v poznejšem življenju. Zaraditega pa ne nosite deteta ves ljubi dan na rokah. Tako dete, ki se ga vedno nosi, izhodi mnogo pozneje in navadi se lenštva, ki mu je v poznejšem življenju tolikrat usodepolno. In človek tudi ni ustvarjen, da bi ga skozi življenje nosili drugi. On je ustvarjen, da hodi sam. In blagor mu, kogar skozi življenje ne pehajo drugi.

Vse, kar sem govoril dosedaj, se tiče telesne vzgoje. Sedaj se hočem pomuditi pri duševni in ji posvetiti daljši odstavek.

Ne strinjam se z onimi, ki trde, da so detetovi možgani nepopisana tablica. Detetovi možgani niti tablica niso. Tablica mora narediti šele narava sama in potem šele se lahko piše nanjo. In kako gre to počasi.

Mnogo časa mine, predno se začne dete sploh zanimati za stvari, ki ga obdajajo. In še več, predno začne po njih segati, jih ločevati, imenovati, ločevati njih posameznosti in izpoznavati, da je tudi sam bitje neke velikanske celote,

Kdo plača stroške agitacije?

Kdo plača stroške govornikov?

Kdo plača stroške potovanj?

Kdo plača stroške za lepake in letake?

Kdo plača stroške za več tisoč pisem?

Kdo plača stroške večkratnega izhajanja „Narodnega lista“?

Somišljeniki! Bodite si svesti, da usahne počasi najgloblji studenec.

Vse stranke nabirajo svoje bojne sklade. Na Hrvatskem je napredna ljudska stranka tekom 2 mesecev nabrala do 3000 kron volilnega sklada. Somišljeniki, bodite si svesti, da za tako obsežen boj treba ogromnih sredstev. Svota 10.000 kron je za take volitve malenkost. Uvažujte to, in mi upamo, da se bo tekom pol leta, ki nas loči od volitev, ta svota pri požrtvovalnosti naših somišljenikov tudi nabrala.

Uporabite vsako priliko za nabiranje, vsak najmanjši prispevek posameznika je dobrodošel. Vsi prispevki pa se naj pošljejo edino na naslov:

Narodni sklad

Celje.

Iz političnega sveta.

Politična imenovanja.

Baron Heinoold je imenovan za ces. namestnika na Moravskem, grof Coudenhove pa za deželnega predsednika v Šleziji.

Sibirska železnica.

ki je bila, kakor znano, dozdej enotirna, dobi drugi tir. Prometno ministerstvo rusko je izdalo zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da položi drugi tir na sibirski železnici. Dela bodo stala 167 milijonov rubljev in morajo biti končana leta 1911.

Krščanski socialisti

so nezadovoljni z vlado. Njihovo glasilo Reichspost piše, da premišlujejo kršč. soc. o tem, da bi odpoklicali svoja zanjnika v ministerstvu, t. j. ministra dr. Gessmana in dr. Ebenhocha, iz ministerstva, ker vlada ni izpolnila pogojev, pod katerimi sta vstopila v ministerstvo.

Preosnova srednjih šol.

Možje, ki so se te dni na Dunaju posvetovali o preosnovi srednjih šol, so govorili posebej tudi o maturi. Sprejela se je rezolucija, naj se matura že s tekočim šolskim letom vsestransko preuredi. Minister Marchet je izjavil, da bo takoj naročil tozadevne predpise preurediti. — Glavna točka premenitve bo, da se že s tekočim šolskim letom popolnoma odpravi pismena matura.

Jezikovno vprašanje na Češkem.

Najvišje sodišče je razsodilo, da morajo sodišča v Hebu, Češki Cipi, Schlukenau itd., katera sodišča leže v narodno mešanih, po večini nemških krajih, sprejemati češke vloge in jih čaško

nad katerim vlada Nekdo, ki je vzvišen nad vse druge stvari.

In konečno govor in razum. Dete mora najti govor samo. Res je, da mu mati ali varuška kažeta in imenujeta različne stvari, toda govor kot tak mora najti dete samo. In toliko napora in truda je treba že do besedice. Kaj šele do zveze besedij v stavke in teh v odstavke. Z govorico pa se razvija tudi um. Dete začne ljubiti one, ki so mu v postrežbo, začne ločevati med smem in nesmem in povpraševati tudi po Njem, ki je vse to zapovedal.

In tu vidimo oni velikanski razloček med človekom in živaljo. Četudi bi človeka ne vzgojevali, bi ne ostal žival. To pa zaraditega ne, ker so mu že v semenu dani vsi pogoji do daljnega razvitka, potem katerih se človek tudi brez vzgoje povspne nad vsako žival.

Toda tudi do človeka, v pravem pomenu besede, se tak človek sam in brez vzgoje ne more razviti. Zakaj njegove velike, duševne talente more živalski nagoni. Torej vzgoje je treba na vsak način. Zakaj brez vzgoje dobimo bitje, ki ni ne žival ne človek, temveč nestvor stvarstva. Da pa ni moč vzgajati vseh detet enako lahko. tiči največji vzrok v tem, ker se ravno roditelji največkrat zanje vsepremalo zanimajo in ne znajo čitati detetu raz obraz in oko, kako in kaj.

Da, ta detetov obraz in to detetovo oko. V njem čitaš lahko vso dušo njegovo. In čitati moraš znati, ako hočeš vzgojevati. Zakaj čas igranja, ko dete že samo kaže svojo iznajdljivost, je še daleč. Kdor začne vzgojevati šele takrat, je izgubil mnogo, če ne vsega. Zakaj takrat se že pokažejo

reševati. S tem je končan velik boj za ravnopravnost češkega jezika pri sodnijah na Češkem; samoobsebi razumljivo moramo Slovenci to razsodbo v največji meri obrniti v svoj prid.

Japonska mobilizira?

Iz Njujorka se poroča: Nepričakovano in zelo močno vračanje Japoncev iz Amerike v domovino se tolmači tako, da kliče Japonska svoje rezerviste pod orožje. Japonci namreč nočejo povedati, zakaj se vračajo v domovino, toda izjavljajo, da se vračajo po višjih ukazih.

Ameriško-ruska zveza.

V diplomatičnih krogih se trdovratno zdržuje vest, da se snuje zveza med Rusijo in Zedinjenimi državami. Ta zveza bi bila velikega političnega pomena kot protitežje angleško-japonski zvezi. Zapreka novi zvezi je dosedaj le to, ker Rusija še nima dovolj močnega brodovja niti zagotovila, da si priskrbi v to potrebni kapital.

Hrvatsko.

V Zagrebu kandidira koalicija v I. okraju dr. Šurmina, v II. okraju grofa Miroslava Kulmerja, v III. okraju meščana Mato pl. Huzjaka.

Zopet vojska na iztoku?

Ruski list „Rječ“ piše o zanimivi izjavi admiralu Roždestvenskega. Rekel je, da Rusija potrebuje sedaj denar bolj za ojačenje svoje armade na suhem, nego za novo bojno brodovje. Kmalu — pravi — izbruhne lahko vojska na dve strani, proti Nemčiji in proti Kitajski. V tej vojski ne bo odločevalo brodovje, ampak armada na kopnem.

Med Kitajsko in Japonsko

se napetost vedno bolj poostruje in sicer zaradi železnice v južni Mandžuriji. Ruska vlada se že pripravlja za slučaj vojske med obema državama.

Iz Portugalske.

prihajajo zopet vznemirjajoče vesti. Nad 300 republikancev je vlada dala zapreti. Izdane so najstrožje odredbe. Baje izbruhne ob obletnici portugalske revolucije, 31. t. m., splošna narodna vstaja.

V proračunskem odseku

sta v seji minoli torek govorila tudi slovenska poslanca dr. Korošec in dr. Ploj. Prvi je razpravljal o narodnih ministrih in vprašal, zakaj se baš najslabšim narodom taki ministri rojaki ne dajo. Dalje je pogrešal pri vladi slovanskega in krščanskega duha. Prvo je prav, pod krščanskim duhom je pa seveda razumel — klerikalizem. — Dr. Ploj je izjavil, da namen vlade, rešiti narodno vprašanje samo za Češko, ne pelje do cilja; to se zgodile, če se reši vprašanje splošno in za vse narode.

Darujte za „Narodni sklad“!

strasti, ki jih je treba krotiti, česar bi ne bilo treba, da smo znali čitati detetu raz obraz in oko. In to je najvažnejše pri vzgoji detet. Zakaj s tem že lahko zasledujemo temperamente, brez poznanja kojih ni vzgoje.

Ker so temperamenti za vzgojo tako važni, bodi mi dovoljeno konečno izpregovoriti tudi o njih nekoliko besedi.

Znano je, da razločujemo štiri temperamente. To so: kolerični, sangvinični, melanholični in flegmatični. Ni brez pomena izvedeti tudi, kje imajo ti temperamenti svoj izvor.

Kolerični temperament ima svoj izvor v hrbtenici in možganih, ki so v zvezi z mišicami. Zaraditega opazujemo pri detetih tega temperamenta živahnost, velikansko iznajdljivost in poželjenje po samostojnem delu. Sangvinični temperament ima svoj izvor v žilah arterijah in v pljučah. Zaraditega opazujemo pri detetih tega temperamenta poželjenje po samih dobrotah in udobnostih. Melanholični temperament ima svoj izvor v jetrah in v obistih sploh. Zaraditega opazujemo pri dete ih tega temperamenta neko zamišljenost, resnost, veselje do dela in silno vstrajnost v istem. Flegmatični temperament pa ima svoj izvor po največ v žlezdah in želodcu. Ta in one store, da dete takega temperamenta ne želi drugega, nego miru in počitka in se ne briga za nič drugega na svetu.

In ne motim se, ako trdim ob sklepu, da pri vzgoji temperamentov moramo še posebno zdajnjemu posvečati vso svojo pozornost. Toda več in pa natanko o vsem tem prihodnjič.

Dopisi.

Iz Gotovelj. Zavednost Gotovljanov se je pri zadnji deželnozborski volitvi zopet sijajno pokazala. Volilcev je bilo 67; od teh je oddalo svoje glasove za kandidata narodne stranke 42 volilcev, dočim je dobil kandidat nazadnjakov samo 4 glase. Od izostalih 21 volilcev, ki niso prišli na volišče, se je večina vzdržala volitve zato, ker so sami uvideli, da dobro kmečko stvar naravnost smešijo, če volijo Terglava za poslanca.

Zadnje nedeljo je tukajšnja šolska mladina igrala otroško igro „Rudeča kapica“. Igra je dobro uspela. Neustrašen nastop igralcev, lepi slikoviti kostumi, vse to je bilo tako lepo, da se je mladinsko srce veselilo. Ta igra, h kateri so bili to pot povabljeni samo domačini, se v nedeljo dne 2. februarja ponovi in so pred vsem povabljeni prijatelji Gotovljanov in ljubitelji mladine.

Iz Nove cerkve pri Celju. Ker je ljudstvo pridno segalo po knjigah, koje mu je nudila knjižnica celjske „Prosvete“, se je čutila potreba ustanovitve izobraževalnega društva.

V nedeljo 12. t. m. se nam je ta želja spolnila. Na shodu tukajšnje knjižnice, ki ga je priredil predsednik odseka celjske „Prosvete“, gosp. Ivan Prekoršek, se je ustanovilo društvo pod imenom: „Izobraževalno društvo za Novo cerkev in okolico.“

V odbor so se volili gg.: Rudeslav Zupanek, predsednik, N. Jekl, podpredsednik, Alojzij Klinc, tajnik, gđc. Anica Poglajen, blagajničarka, Karol Šilih, knjižničar, Štagoj in Peter Kramer, odbornika, Ferdo Škoflek in L. Lipuš, preglednika.

Upamo, da bode ljudstvo brez ozira na napade nasprotnikov vstrajalo pri novem društvu. G. Prekoršku se pa odbor v imenu društva prav iskreno zahvaljuje za požrtvovalnost in trud, ki ga je imel že pri ustanovitvi knjižnice in sedaj pri ustanovitvi izobraževalnega društva in ga prosi še za nadaljnjo naklonjenost in blagohotno podporo.

Iz Dramelj. Kakor sva izvedela, skuša drameljski župnik Ogrizek v predzadnji številki „Slov. Gosp.“ prati svojo brezmejno netaktnost in neverjetno zlobnost, s katero naju je v doslej najhujšem trenutku najinega življenja, ko sva stala ob odprtem grobu svojega predragega, nepozabnega očeta, žalil na nečuvven način.

Ker se očita dopisniku „Nar. lista“, da ni poročal gole resnice, štejeva si baš resnici na ljubo v dolžnost, zadevo v toliko razjasniti, da vsakdo lahko presodi, je li vsklik dopisnika „Narodnega lista“, s katerim obžaluje Drameljčane, da imajo takega dušnega pastirja, opravičen ali ne.

V dotičnem dopisu „Slov. Gosp.“ je čitati, da je bilo jedro Ogrizekovega nagrobnega govora:

„Kateri študent ne čuti v sebi poklica za duhovski stan, si le naj zbere drug stan. V vsakem stanu potrebujemo izobraženih ljudi. Dobri so pa v vsakem stanu le celi možje, taki, kateri pridno delujejo za gospodarstvo, za našo milo slovensko narodnost in ne nasprotujejo sv. veri, ampak jo podpirajo po svojih močeh. Denar za take može v kateremkoli stanu ni zavržen, je dobro naložen.“

Že iz teh besed se vidi župnikova netaktnost in žaljiv namen njegovega govora. Župnik sam neposredno priznava, da njegov v Dramljah popolnoma neobičajni govor ni veljal v prvi vrsti dragemu rajnkemu, ne njegovim ostalim v občē, ne morda vsaj vsem njegovim otrokom, marveč samo tistim sinovom, ki so študirali, a niso postali duhovniki.

V resnici pa je bil govor še veliko bolj žaljivega značaja in sicer mu je bila vsebina ta le:

Najprej je povedal župnik starost umrlega Rajha, omenil, da je bil R. v občē priljubljen, da se ni pravdel, da je bil cerkveni ključar, da je kot tak opravljal svojo službo dobro, kakor store to tudi drugi, da pa se v eni stvari razločuje od vseh drugih Drameljčanov, v tem namreč, da je dal tri sine študirat. Potem je nadaljeval, da je študiranje zelo drago, da stane že za enega študenta na leto več kot 100 gld., in da če se pomisli, kako težko spravi dandanes kmet toliko denarja skupaj, se vidi, koliko je storil rajni R. za svoje sinove. Toda ena želja se mu vendar ni izpolnila: duhovnik ni noben postal.

„O tem hočem spregovoriti nekaj besed in mislim, da ne bo nihče razžaljen.“

Pod tem pozornim geslom je nadaljeval, da če študent le ne čuti poklica za duhovski stan, je že boljše, ako si zbere drug stan. Velikokrat zmoti študenta slaba tovaršija, slabe knjige in časniki, da ne vstopi v duhovski stan. V duhovskem tem stanu ni prijetne tovaršije in tudi bogastva ne, to ima človek le v drugih stanovih, ki so sicer tudi potrebni. Dijak, ki nima poklica za duhovski stan, torej lahko postane n. pr. pro-

fesor, odvetnik ali sodnik, ostati pa mora naroden in zvest sveti veri.

Ko nama je po opetovani žalitvi z zadnjimi besedami koncediral v svoji prevzvišenosti že vsaj nekako pogojno eksistenčno upravičenost, čutil je župnik potrebo, staviti si vprašanje, ali je denar, katerega je rajni R. za naju izdal, popolnoma izgubljen, ker nisva postala duhovnika. V odgovoru na to neumestno in zlobno vprašanje je bil župnik vsaj toliko milostljiv, da denar vsaj takrat baje ne bo izgubljen, ako ostaneva zvesta sveti veri, to je, (je blagovolil župnik dostaviti), ako sveti veri ne bova nasprotovala, ampak jo podpirala. Če bo temu tako, potem bo tudi rajni R. vžival večno veselje.

To je vsebina Ogrizekovega nagrobnega govora, kakor se spominjata nanj podpisanca in več drugih oseb, ki so ga do konca poslušale.

O pravem namenu tega govora pač ni treba zgubiti nobene besede. Saj so bili tudi vrli Drameljčani, ki so v velikem številu spremili rajnkega k večnemu počitku, vsled nepričakovanega, popolnoma nepotrebnega in žaljivega govora tako razjarjeni, da so nekateri že pri polovici govora ostantativno odšli in da nama je veliko oseb takoj po pogrebu izrazilo svoje ogorčenje nad župnikovo netaktnostjo in zlobnostjo; kajti po njih nazoru naju je župnik — četudi samo med vrstami — popolnoma po krivici in proti lastnemu prepričanju risal kot brezobzirna izsesatelj svojih starišev, katerim sva nehvaležna itd.

Ako se sedaj primerja v „Slov. Gospodarju“ navedeno „jedro“ župnikovega govora z njegovim pravim govorom, ne more biti težko razsoditi, kdo zavija, kdo nalašč kvari, kdo zamolčuje glavne stvari dotičnega govora: ali dopisnik „Narodnega lista“ ali drameljski župnik.

Kako silno lepo se vendar čita v imenovanem „jedru“ delovanje za gospodarstvo, za našo milo slovensko narodnost; a kdor trdi, da je župnik res kaj takega povedal, govori nerresnico.

Sodbo o tem, je li Ogrizek sploh nasprotnik inteligence, prepuščava onim, ki ga že dalje poznajo kakor midva. Dejstvo pa je, da je isti Ogrizek že prej in sicer predno naju je še sploh osebno poznal, pokazal očitno svojo mržnjo do naju.

To je njegovo praktično krščanstvo, tako izpolnjuje ta dušni pastir zapoved: Ljubi svojega bližnjika kakor samega sebe.

Sicer se pa še mož vtegne v Dramljah naučiti boljših manir, kakor jih je tja prinesel.

Dr. Jakob Rajh.

Dr. Štefan Rajh.

Iz Buččevce. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je imelo v nedeljo dne 26. t. m. svoj letni občni zbor in volitev načelnštva. Z zvijačo so zmagali spet klerikalci. Kakor se sliši, so naprednjaki vložili pritožbo na c. kr. okrajno glavarstvo, ki bo volitev razveljavilo. Naprednjaki na branik, da se ob drugi volitvi vsi udeležimo volitev. Toliko za sedaj. Drugokrat več; je še veliko gradiva, kako uzorno je delovalo letošnje leto naše klerikalno požarno društvo. Kličem še Vam enkrat, naprednjaki na delo.

Naprednjak.

Polenšak. Kako je vendar mogoče, da brüder Slavič in ptujski „Štajerc“ ne izvesta polenške novice o P., ker sta tako tiba. „Brüder“ je že izvedel, ker je bil prvi na sodnji, da bi si terjatev v varnost postavil; pa to ni lepo za brüdera, da svojemu zvestemu tako slabo povračuje obile trude. Svoj čas je brüder zelo zagovarjal Ploja, češ Ploj je naprednjak, zato ga drugi sovražijo! Zakaj pa se zdaj boji pri naprednjaku imeti izgubo? Žalostno za „fortšritlerja“, da sotovariša tako hitro zataji.

Sv. Barbara pri Mariboru. Pri nas čutimo skrajno potrebo pismonoše. Imamo sicer pošto, a od tukaj oduša Simon Damiš samo bližnjim adresatom pisma in pošiljatve, dalje od cerkve stanujočim faranom pa ne raznaša rad, ker je krajevno plačan in ne od poštnega ravnateljstva za celi poštni okoliš. Pisma in druge pošiljatve zaostajajo na njegovem domu tako dolgo, dokler si kdo sam slučajno ne odnese ali njegov sosed — po celih 8 ali 14 dni. Vsakdo nam lahko verjame, da je to v veliko škodo različnim interesentom, kateri si kaj naroče ali stoje v kakšni obrtni ali trgovinski zvezi. — Priporočamo se državnemu in deželnemu poslancu v nujno odpomoč!

Barbarčani.

Iz Slovenskih goric. V novejšem času nas je več naročnikov „Narodnega Lista“. Primerilo se je pred kratkim, da se nam je list v naše največje začudenje kratkomalo ustavil. Po poizvedovanjih vemo za pismonoša, kateri je na lastno roko odposlal liste nazaj s pripombo, da „se ne sprejme“. Za sedaj prizanašamo, a si odločno kaj takšnega za vse čase prepovedujemo. Pismonoša je dolžan prinašati adresatom časnike, če bi mu tudi ne bilo „na roko“.

Sentjanž na Dravskem polju. Dne 16. t. m. so se vršile pri nas občinske volitve. Zmagali so v vseh treh razredih Slovenci, oziroma boljše rečeno zavedni Slovenci; kajti so pri nas ljudje, ki pravijo, da so Slovenci, a s Ptujčani držijo. In ti so hoteli dobiti občinski odbor v svoje roke, kar bi pa bilo za naše faro jako usodepolno.

Prvo, kar bi bilo, bi bila nemška šola, kjer bi se potem naši otroci ne poučevali, ampak poneumnjevali. Ne znali bi potem ne slovenski, ne nemški. Ti ljudje ne sprevidijo, da je vsako poučevanje, torej tudi pouk nemškega jezika v ljudski šoli, mogoče le na podlagi maternega to je pri nas slovenskega jezika.

Pa recite Nemcem, naj vpeljejo v svojih šolah slovenski jezik kot poučevalni jezik. Samo mi Slovenci hočemo biti tako nespametni in kratkovidni in pregnati iz naših šol svoj lastni materinski jezik! Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti, pravi prav resnično slovenski pregovor.

Če bi zmagali nasprotniki, potem naše občine ne bi vodili Šentjanžani, ampak ptujski nemškutarji, v prvi vrsti šnopsar Strašil. Ti naši ljubi Slovenci, ali prav Štajercijanci, so tako kratkovidni, da ne poznajo volkov v ovčji obleki, ne spoznajo, da niso oni od Ptujčanov odvisni, ampak narobe, Ptujčani od njih. Kaj mislite, da bi se ptujski mogočnejši lahko tako nosili, če bi jim ne polnili vi žepov s svojim denarjem? Nikakor ne!

Vi se čutite čez vse srečne, če vam ponudi kak ptujski nemškutar prijazno roko in spregovori z vami prijazno besedo. Verjemite, da tem ni nič za vas same, ampak le za vaš denar. Očka Strašil še delajo menda premalo „kšefta“ s svojimi šnopsarijami, zato mu pa diši še Šentjanž. Pa ne bo nič! Ponujajte denarja, kolikor hočete, za vas ni pri nas prostora!

Vi pa, naši dobri Slovenci, ki držite s Ptujčani, spametujte se; kaj res mislite, da je samo nemškutar za vas zveličaven? Trdite, da ste Slovenci, pa svojih lastnih slovenskih sobratov ne marate, jih prezirate, prezirate one, ki vam žele v resnici dobro, ki ne iščejo v vas prav nikakoršnega dobička, ki jim je na srcu edino vaš blagor, ki se jim krči srce, ko vidijo, kako grabežljivo sega nemškutar s svojimi dolgimi prsti po slovenskem ozemlju. Podpirati te naše narodne sovražnike je naravnost sramotno za Slovenca.

Šentjanžani, podajmo si roke k skupnemu delu, ne kregajmo se med seboj; kajti dobiček pri vsem tem ima le tretji, sovražni nam nemškutar, ki straši okoli kot volk v ovčji obleki s svojim „Štajercem“! Dovolj smo trdni, da se nam ni treba klanjati nikomur, najmanj pa našim narodnim sovražnikom.

Novi odbor naj si izvoli iz svoje srede župana, na katerega bomo lahko s ponosom kazali rekoč: „To je zaveden slovenski župan, ki ne pusti, da prezirajo uradi naš lepi slovenski jezik!“ Slovenska občina, slovensko uradovanje! Saj vendar nismo mi radi uradov tu, ampak uradi radi nas. Če poznajo naš slovenski denar, naj poznajo tudi naš slovenski jezik.

Največje delo županovo in sploh celega odbora pa naj bo: delo za združitev vseh Šentjanžanov. V združenju je moč. Potem bomo navalu tujcev, ptujskih Judežev Iškarjotov, krepek jez. Slovenec z dušo in telesom.

Ruše. „Mladina je naša prihodnost!“ Te besede se sicer mnogokrat izgovarjajo, a premalo uvažujejo. Ruše so vobče še precej narodne, dasiravno je tudi pri nas precej „posilinarodnjakov“, ki se kažejo na zunaj zato kot „Slovenec“, ker jim to „nese“ in pa, ker imajo vendar nekoliko strahu pred odločno slovensko javnostjo v Rušah in okolici. Sicer pa se nahajajo povsod ljudje, ki niso ne ptič ne miš, ki so za en groš Slovenci, za dva Nemci, za tri pa, če je treba, zopet Slovenci. Ruše in njena okolica so narodne, to se mora priznati. Vse narodno delo pa je bilo cozdaj v rokah le par narodno požrtvovalnih obitelj in oseb. Zaman si se dozda oziral po mladem naraščanju, ki bi se z navdušenostjo in pogumom poprijel narodnega dela.

Predzadnja nedelja pa je uplivala na polobupanega narodnjaka, kakor požirek hladne studenčnice v največji suši in žeji. Ruški narodni fantje, na čelu Ivan Eugner, Jožef Jug, Jožef Marin in Anton Ravnjak so priredili izbornu uspelo veselico, katere čisti dobiček so poklonili tukajšnji „Podravski podružnici slovenskega planskega društva“. Odkrito povemo, da se je napolnila res dobra gostilna gospe Marinove zgolj

zaraditega, ker so nastopili pri tej veselici ruški fantje kot odkriti, zavedni in ponosni slovenski fantje. To je, kar nas je vleklo k veselici.

Čestitamo Vam, dragi slovenski ruški fantje brez razlike na stan, da se Vam je prvi nastop tako dobro obnesel. Upamo, da bode Vaš krog vedno večji, da ne bote obupali, ampak vedno odločneje in uspešneje nastopali kot slovenski fantje tukaj blizu nemške, ali pravzaprav nemčurske meje ter tako tudi blagodejno in vzbujajoče uplivali na svoje tovariše v bližnji zaspani okoliči. Živeli slovenski ruški fantje!

Iz Šoštanja. Leta 1905 je stavil pri občnem zboru „Skupne obrtne zadruga“ odbornik gosp. Jakob Volk predlog, naj ustanovi obrtna zadruga v smislu svojih pravil pomožno blagajno. Ker na ustanovitev kake surovinske zaloge vsled tako raznovrstnih obrtnikov ni misliti, je mogoče samo na ta način vsem obrtnikom vstreti in tudi zdatno koristiti. Predlog jebil enoglasno sprejet, na kar se je g. predlagatelju naložilo sestaviti primerna pravila, ar je tudi storil. Sestavljena pravila je dala zadruga tiskati in jih dala svojim članom na razpolago, da jih lažje preštudirajo in prilagodijo svojim potrebam.

12. decembra minulega leta so se obrtniki zbrali na ustanovni občni zbor nameravanega „Obrtnega hranilnega in posojilnega društva“ s sedežem v Šoštanju. Pravila novega društva so se preresetala in spopolnila, na kar se je sklenilo društvo ustanoviti. V nadzorništvo so bili kot prvi odbor izvoljeni gg. Ivan Gregorevčič, trgovec in posestnik v Družmirju, Ivan Goričnik, posestnik in mizar v Šmartnem ob Paki, Anton Kocuvan, posestnik in trgovec, Jože Novak, posestnik in kovač, Martin Hleb, posestnik, kovač in načelnik obrtne zadruga, Jože Lampret, posestnik mizararske tovarne, Ivan Vidrih, urar in posestnik, Jakob Volk, krojač in Jože Mazej, godbeni kapelnik in uradnik, vsi v Šoštanju. Na predlog nadzorništva se volijo v nadzorništvo gg. Vinko Vokan, posestnik in trgovec, Ivan Zupanc, posestnik, trgovec in gostilničar in Ivan Šmigoc, posestnik in klobučar, vsi v Šoštanju.

Že ta imena kažejo, da obrekljiva pisava nasprotnikov zadruga ne bo omajala. Celjska „Zadružna Zveza“ je dne 30. decembra 1907 vložila na okrož. celjs. sod. prošnjo za upis zadruga; 12. januarja t. l. se je vršila skupna seja načelstva in nadzorništva, katero se je skienilo na občnem zboru marca meseca pomnožiti za 6 oseb. Članov se je priglasilo doslej do 50, kar gotovo kaže potrebo zavoda.

Svoje prostore bo društvo imelo v hiši gosp. Vokana v Šoštanju. Uradovalo se bo vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 11. ure dopoldan, vnujnih slučajih pa vsak dan.

Navedemo tukaj tudi nekaj važnejših podatkov iz društvenih pravil.

Član zamore postati vsak pošten obrtnik v okraju pa tudi izven istega, ako vplača 2 K vpisnine in tekom jednega leta delež po 30 K. Nikdo ne more imeti več deležev, pač pa jamči vsak član po pravilih za 4 kratni delež.

Hranilne vloge se bodo sprejemale od članov in nečlanov, ter se bodo za sedaj obrestovale po 5%. Posojila se bodo dajala samo članom, ti imajo tudi za 100 K odprtega kredita, za večji kredit je treba posebnega dovoljenja nadzorništva. Poleg tega daje društvo kredit na zastave, sprejema in izplačuje račune, daje predplačila na podjetniške pogodbe. Člani ravnateljstva nimajo kredita, nadzorništva pa le, ako to dovoli posebna od občnega zbora izvoljena cenilna komisija.

Zaradi navajanja k štedljivosti in lažjega pridobivanja stalnih vlog je društvo upeljalo domače štedilnike, ki so vsakomur brezplačno na razpolago, ako vloži 10 K. — Poslovati prične zadruga takoj kakor hitro bo oblastveno odobrena.

Starcesta pri Ljutomeru. Dne 19. t. m. popoldne se je priredil na tukajšnji šoli prvi roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo krog 60 staršev. Z velikim zanimanjem so sledili izvajanjem nadučiteljevim, ki je govoril o potrebi takih sestankov, o koristi šole in o ovirah pri vzgoji otrok in razvoju šolstva. Navzoči so končno izrazili željo po več takih sestankih.

Po sestanku je imelo kmetijsko društvo svoj občni zbor. Predsednik je omenil, da smo lahko z delovanjem društva zadovoljni, kajti ono skrbi, da dobivajo udje iz društvenih nasadov dobrih trt in lepih dreves. Marsikateremu je pomoglo do novih trtnih nasadov in sčasoma bo posajenega tudi dovolj sadnega drevja. Nakupilo je v preteklem letu čistilni stroj za zrnje ter še vkljub temu zabeležuje lep prebitok. Skrbi pa tudi za

duševno hrano s predavanji in knjižnico, katera se pomnoži ter bo na razpolago tudi neudom za majhno odškodnino 2 do 4 vin. od knjige.

Sklenilo je poslati na dež. odbor pritožbo, ker nekateri kmetje, vkljub temu da so vložili pravočasno svoje prošnje, niso dobili od dežele ne trt, ne ključic, dočim so dobili taki, ki niti posestniki niso, ključice, da napravljajo trtnice in pri tem delajo dobičke.

Tako skrbije deželni uslužbenci za kmeta!

Vučjaves na Murskem polju. V šte. 2 „Slov. Gosp.“ sem čital, kako važnost pripisuje sv. oče „katoliškemu“ časnikarstvu, ki se naj uporablja v branitev in napadanje. Da, napadati so znali takozvani katoliški časopiši že prej kakor je izvedela javnost besede sv. očeta.

Tudi moj soobčan in občinski svetovalec Jakob Ros se je ravnal po označenem navodilu poglavarja vsega katoličanstva. Hčerko božjo — resnico — je omenjeni gospodine v 2. šte. Slov. Gosp. tako zvil, da hodi sedaj zvita okrog, kakor kaka previt.

Nehote se moram dotakniti najprej njegove „zasebne“ zadeve, o kateri je poročala 55. šte. „Narodnega Lista“, Gospodine Ros se hoče po „Slov. Gosp.“ pred javnostjo nekoliko oprati, a to se mu je popolnoma ponesrečilo. Sam je priznal, da je imela z njegovo „zasebno“ zadevo opraviti sodnija, kakor je to prej že prorokoval dopisnik v „Nar. Listu“. Če pa sta se s nasprotnikom pred obravnavo lepo sporazumela in je zadnji zahteval res malo odškodnino, ni to Rosova zasluga, temveč se zadnji mora za to zahvaliti velikodušnosti nasprotnikovi, sicer bi bilo malo drugače. Gospodine Ros! znan nam je izid celega sporazumljenja, ni nas torej treba slepiti z lepo farbarijo po „Slov. Gosp.“

Če sem se bavil do sedaj z „zasebno“ zadevo Jakoba Rosa, se moram v sledečih vrstah malo pečati z neko javno zadevo. V „Slovenskem Gospodarju“ piše Jakob Ros, da je tudi on deloval, kolikor je bilo moči, da se je spravilo občinsko gospodarstvo v boljše roke, kakor so bile roke prejšnjih „liberalnih tiranov“, ki so občinsko gospodarstvo spravili do „golih kosti“. Možje sosed, ki ste sedeli v prejšnjem odboru, sodite sami o resnici, ki jo je poslal med svet g. Ros.

Naslednje številke naj povedo, kako so spravili prejšnji „liberalni tirani“ občino do golih kosti. Koncem leta 1904. je izkazal občinski račun res 72 K 5 v primanjkljaja, a leta 1905. je imela občina že 74 K 39 vin. prebitka. Na koncu leta 1906. je imelo občinsko gospodarstvo 295 K 80 v. prebitka, in takrat, ko je prišlo občinsko gospodarstvo v „boljše roke“, to je v sredini l. 1907, je bilo v občinski blagajni 137 K 71 v. gotovine. Občinske doklade so se morale zvišati, ker smo morali zidati novo šolo, ki je bila in je še zvezarjem trn v peti. O tem bomo govorili drugičkrat. Seveda bi g. Ros in prijatelji menda rajši videli, da bi „liberalni tirani“ namesto šole sezidali še par stebrov sv. Antonov ali Rokov.

Zgoraj navedene številke svedočijo resnicoljubnost zvestih podanikov „kmečke zveze“, ozir. slov. narodu pogubnega klerikalizma.

Konečno še opozarjam g. Rosa, da se nahaja v drugem delu državnega kazenskega zakonika neki paragraf, ki kaznuje neosnovane, po listih razširjane napade na kako osebo ali kako korporacijo z večmesečnim ričetom, ki g. Rosu gotovo ne bo posebno dobro teknil. O celi zadevi pa še bodemo govorili na pristojnem mestu.

Naj se ravnajo gospodje okoli „kmečke zveze“ še tako zvesto po besedah sv. očeta, da naj uporabljajo katoliško časnikarstvo, da branijo in napadajo (zadnje delajo najbolj!), zategadelj mi ne bomo molčali, ne bodo zamašili naših ust, marveč s tem večjo vnetostjo se bomo posluževali „nekatoliškega“ časopisja ter bomo dobro odbijali vse neopravičene napade, ki bi prileteli iz zvezarskih vrst. Torej le korajžno naprej!

Matjaž Lebar,

eden izmed prejšnjih liberalnih tiranov.

Štajerske novice.

Štajerski deželni zbor. — Zadnje zasedanje štajerskega deželnega zbora se začne menda šele sredi junija in bode trajalo kakih 6 tednov, potem je pa deželnega zbora konec in konec tudi poslanskih mandatov. Za volilno reformo, katero Nemci skrbno prikrivajo, dela na statističnem uradu 45 uradnikov. Nemška večina

se je z nemško klerikalno manjšino že pobotala. Slovencev nikdo nič ne vpraša. Menda bodo slovenski poslanci volilno reformo morali obstruirati, kar nič ne bode škodilo, ker nobena poznejša prememba volilnega reda ne more biti slabejša, nego bi bila v sedanjem trenutku sprejeta. Narodna stranka skliče v kratkem po celem spod. Štajerskem shode, kjer bode stavila zahteve glede spremembe volilnega reda. Kaj pa naši deželni poslanci? Upamo, da se tudi ti zganejo in se s svojimi volilci v ti zadevi razgovorijo!

Dr. Benkovič in čast. Dr. Benkoviču je „Dmovina“ očitala, da se je zlagal, ker je pisal nekemu župniku, da se je celjska zadružna zveza sklenila združiti z ljubljansko napredno zadružno zvezo. Dr. Benkovič je pa to hudo očitanje tiho požrl in ne upa iskati zadoščenja. V nemških političnih krogih se pa mnogo smejejo temu poštenjaku, kajti izrekel se je nasproti uglednemu nemškemu politiku, da ni klerikalec, ampak da duhovnike le za nos vodi. Lep značaj! Prav laško doživimo, da ne bode dr. Benkovič več le mučenik pasjega biča, ampak da bodo kmalu šle nad njega tudi farške kuharice z burkljami in loparji, če bode hotel še naprej po farovžih piške obirati, drugod se pa bode hvalil, da ima duhovnike le za norce. Ubogi dr. Korošec, dr. Benkovič bode njegove župnike do kože odril, potem pa rekel adijo! „Posavsko stražo“, s katero se je dr. Benkovič za 10.000 K zadolžil, bode moralo prevzeti mariborsko tiskovno društvo — z dolgovi vred in jo bode s 1. marcem izdajalo kot „Stražo“. Da dr. Benkovič duhovnike tako neusmiljeno guli, je res grdo. V tem oziru smo mi naši duhovščini odkritejši prijatelji in sočustvujemo.

Dandanes se ne gre več za narodnost — ampak za vero. Te besede je spregovoril na Štefanovo lanskega leta dr. Korošec na zborovanju mladeniške zveze v Št. Jurju ob Ščavnici. Poročali smo o tem zborovanju, poročali smo tudi, kako je vrli narodni župan Nemeč — ki pa, to ponovno povdarjamo, ni pristaš narodne stranke! — bral dr. Korošcu levite, in sicer take, da jih bode svoje žive dni pomnil. Nismo pa poročali o tem, kaj je župana Nemeča nagnilo k temu, da je ostro prijel dr. Korošca. Danes tozadevno poročilo spopolnimo v toliko, da so bile zgoraj navedene besede dr. Korošca povod, da je nastopil župan Nemeč proti njemu. V tem oziru se nam piše iz gornjeradgonskega okraja: Korošec je pri tistem zborovanju izjavil sledeče velepomembne besede: Dandanes se ne gre več za narodnost, ampak za vero; to pa je navzoče ne le presenetilo, ampak so se nekateri upravičeno tako razljutili, da bi ga bili najraje vrgli na cesto. V imenu teh mu je povedal g. Nemeč, kar mu gre. Tako se torej ti mogotci igrajo z eno naših najsvetejših svetinj. Vsi dosedanji trudi, vse delo, napor in žrtve za obstanek našega naroda so po mnenju tega izdajalca nepotrebni. — Gre se jim torej za vero! Gorje pa katoliški cerkvi, če bode imela same take „vzor-duhovnike“, kakor je dr. Korošec. — Čudim se, kako morejo sedeti gospodje, ki se štejejo za narodne radikalce (dr. Benkovič, dr. Jankovič, dr. Verstovšek itd.) s tem človekom skupaj. Ali jih nič ni sram? — K temu bi ne imeli mnogo pripomniti. Kdor noče spoznati resnice, ostane tudi nadalje zakrknjen. Samo to povemo dr. Korošcu in njegovim zvestim, da bomo odslej v še večji meri kakor doslej smatrali vsako njihovo besedo o njihovi narodnosti za navaden humbug, za hinavski plašč, s katerim zakrivajo pred nevednim ljudstvom svoje nepoštenne namene. In ti ljudje, ki jim dan za dnem dokažemo nove narodne grehe, nova lopovstva nad narodom, ti ljudje se še drznejo sumničiti vzorno-narodne može z nemškutarji? Pride čas, gospodje, ko bo narod govoril svojo sodbo tudi nad Vami. Kdor izusti besede, kakor dr. Korošec, kdor se tako očividno bori proti vsakemu treznemu narodnemu in gospodarskemu napredku, ne zasluži drugega nego ime — izdajalca.

Za obrambno delo narodnega sveta so nadalje prispevali: ljubljanski župan in državni poslanec Ivan Hribar 20 K, državni poslanec Franc Roblek 20 K, državni poslanec dvorni svetnik dr. Ploj 20 K, župan Josip Širca 10 K, Josip Druškovič v Slovenjem gradu nabral 12 K, dr. Franc Strelec v Gornji Radgoni nabral 30 kron, Anton Gnuš iz Dola 56 K, dr. Matija Schmirmanl iz Rajhenburga 23 K in slavna celjska posojilnica 500 K.

Dr. Kukovec — nemškutar. Tako vsaj z vse resnobo trdita „Slovenec“ in „Slov. Gosp.“ Mi se

ž njima ne bomo kregali, pribijemo samo sledeča dejstva: Imenovana duhovniška lista sta posnela po nemških listih vest, da je dr. Kukovec en del svojih od Nemca Wieserja kupljenih posestev prodal nemškutarju. Pripominjamo v prvo: Wieserjeva posestva so bila dolgo naprodaj in so gospodje v Mariboru vedeli za to, pa kljub svoji „veliki narodni navdušenosti“ se niso niti najmanj pobrigali za nakup dotičnih posestev, dasi je nevarnost grozila, da kupi vse nemški šulferajn ali Südmarka. Kupil je vse dr. Kukovec. Za del posestva, o katerem pravita „Slov. Gosp.“ in „Slovenec“, da je prišel v „nemškutarske“ roke, se je potegovalo več Nemcev, a jih je dr. Kukovec odklonil ter je prodal ta del g. Grašiču, ki je župan slovenske občine Pivola, je z dr. Kukovcem slovensko dopisoval in ž njim slovensko govoril in ni niti najmanj pokazal, da bi bil „nemškutar“. V srce pa dr. Kukovec nikomur ne vidi. Takšno je torej njegovo nemškutarstvo. In takšna je resnicoljubnost duhovniških listov. „Le obrekuj, vedno nekaj ostane“, po tem načelu se gospodje pridno ravnaajo. Ako hočejo ti gospodje o nemškutarstvu govoriti, naj gredo pred prag ljudske posejilnice v Ljubljani, ki je v duhovniških rokah in ki je na Štajerskem že nešteto posestev prodala Nemcem, dasi so se ponujali slovenski kupci; ali pa naj gredo morda tudi pred prag celjskega opata g. Ogradija — ter naj povsod pošteno pometejo.

Zadnje volitve in „Nova Doba“. „Nova Doba“, glasilo slovenske gospodarske stranke na Kranjskem, je napisala o zadnjih deželnozborskih volitvah na Štajerskem članek, ki izvira, če ne iz hudobnosti, pa vsaj iz nepoznavanja razmer. Kdor trdi, da je v Roblekovem okraju narodna stranka propadla, kaže, da se niti toliko ni potrudil, da bi si ogledal natanko sestavo volilnega okraja. Roblekov okraj obsega sodna okraja Celje in Vrnsko, med tem ko obsega volilni okraj, v katerem se je bil zadnji boj, poleg imenovanih še okraje Gornjigrad, Konjice, Laško in Šmarje, torej okraje, ki so pri volitvah v državni zbor volili najmanj z $\frac{2}{3}$ insko večino klerikalno. Da se v tako kratkem času v teh okrajih ni moglo bogve kaj spremeniti, je jasno. Po zadnjem ljudskem štetju iz l. 1900 imata celjski in vrnski okraj skupaj okoli 56.000, ostali štirje okraji pa okoli 67.000 prebivalcev. Ker si moramo predstavljati v približno enakem razmerju tudi število volilcev, je jasno, da je za enkrat pri današnjih razmerah zmaga izključena. Tako govore številke in dejanski položaj, v katerega se naj vživi vsakdo, predno o kaki stvari piše. Obširneje o celem vprašanju govorimo v današnjem uvodniku, zato na članek „Nove Dobe“ le še nekaj opomb. Odločno odklanjamo enkrat za vselej ton, v katerem nam nekako z visokega hočejo gospodje pri „Novi Dobi“ dati nauke. Dovolj izkušeni smo si pridobili in sicer v kratkem času našega obstoja, da si bomo znali sami urediti svojo pot. Gospodje se postavljajo na neko posebno idealno stališče, videli bomo, ali bodo tudi v času hudega boja na tem stališču vzdržali. Nikdar pa si naj ne domišljujejo, da more v današnjih razmerah postati gospodarska stranka izhodišče vseslovenske narodne stranke, kakor je bila v „Novi Dobi“ svoječasno ta želja naznačena. Gospodje v tej stranki naj prej pokažejo svoje sile, naj ne frazarijo samo o gospodarskem vprašanju, ampak naj razvijejo praktičen gospodarski program, katerega danes niti nimajo niti ga izvršujejo. Blazno pa je govoriti o tem, da samo gospodarsko delo bo rešilo narod; gospodarski napredek brez kulturnega napredka je mrtev; kakor človek, ki si nakopiči kapitala, pa vsled duševne zaostalosti ne zna ž njim pravilno razpolagati. Izjavljamo, da vztrajamo na svojem stališču: ustanovili smo se iz praktičnih razlogov kot narodna stranka za Štajersko in ne kot separatisti. V tem okviru hočemo najprej dosežati uspehe; istovrstne stranke naj skušajo to dosežati v svojih področjih; v skupnih težnjah se podpirajmo. Sorodne stranke na Kranjskem pa naj pokažejo najprej tam svoje sile, potem bomo ojačeni mogli misliti na strnitev vseh slovenskih narodnih strank. Do tedaj pa zahtevamo pravično presojo naših razmer.

Tridesetletnico učiteljevanja obhajata letos gg. Armin Gradišnik, nadučitelj na slovenski ljudski šoli v Celju in Franc Šorn, nadučitelj pri Sv. Lovrencu na dravskem polju.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju, osrečevalka ubogega kmeta! Ni še dolgo tega, kar je pisal „Slov. Gosp.“, da udrihajo napredni listi, njim na čelu „Narodni list“, proti ustanovitvi

novih klerikalnih denarnih zavodov, celjsko ljudsko posojilnico pa puste pri miru, češ da nimajo nikakega povoda se v njo zaganjati. Dalo bi se pač marsikaj povedati, toda naši listi imajo dosti potrebnejšega dela, kakor nadzorovati klerikalce in njihove posojilnice. Vendar pa hočemo malce pokazati, kako osrečnje celjska ljudska posojilnica ubogega kmeta s svojim denarjem, da ne bode klerikalcem greben previsoko zrastel. — Posestnica I. S. je potrebovala posojila okroglih 1200 K. Zateče se k ljudski posojilnici. Seveda se ji posojilo dovoli in sicer 2000 K pod pogojem, da izplača celjsko mestno hranilnico, kateri je bila dolžna na posojilu iz dolžnega pisma z dne 14. apr. 1886. po 1400 K še ostanek okroglih 840 K. Mestna hranilnica daje posojila na 5% obresti, dočim so iste za ljudsko posojilnico vkupljene po 6%, torej mora stranka plačevati sedaj od 800 K namesto 5% obresti pri mestni hranilnici 6% pri ljudski posojilnici. Če se računijo od 800 K samo za 1% povišane obresti in se ne ozira na nobene druge stroške, daje že to v desetih letih 80 kron, za katere je oškodovana stranka. Ker se pa pri hranilnici posojilo v 35 letih amortizira s 6% obrestmi, od katerih se plača 5% obrestij in 1% kapitala, bi stranka v 35 letih, v katerih bi plačevala 6% od teh 800 kron, ta znesek popolnoma poplačala in je oškodovana za ta slučaj za celih 800 K, za kolek od novega dolžnega pisma po 2 K 50 h in stroške vknjižnine po 5 K 50 h, torej skupaj za 808 K. Ako pa računimo s slučajem, da bode obstojal dolg samo 10 let, tedaj bi se v tem slučaju amortiziral gornji dolg za okroglih 110 K in je torej stranki v 10 letih škode 110 K več gornji stroški za kolke, torej skupaj okroglih 120 K. — Namesto, da bi se ljudem pripomoglo do vrednejega denarja, daje se jim posojilo proti temu, da plačujejo nazaj posojila hranilnic, pri katerih so nižje obresti. In to se naj dela ljudstvu v korist? Bojkot nemških denarnih zavodov se nikakor ne sme izvajati tako, da se ljudstvu kradеjo iz žepa take vsote denarja, kakor kaže gornji slučaj. — Za tokrat naj zadostuje navedeni slučaj ljudem v pouk, da ne bodo preveč verjeli klerikalnim agitatorjem, kadar govore o osrečujočem delovanju klerikalnih denarnih zavodov, v album pa „Slov. Gospodarju“ med madeže in narodne grehe njegove stranke.

No torej! „Slovenec“, vseslovensko glasilo za duhovniške neresnice, poroča o zborovanju, ki se je vršilo dne 26. t. m. pri Sv. Jakobu v Slov. Gor. povodom ustanovitve kmetijskega bralnega društva za tamošnje narodne Slovence. Seveda zlobno smeši in v nič deva to ustanovitev samo zato, ker se ustanovitelji nočejo klanjati gotovim domišljavcem. In „Slovenec“ pravi doslovno: „Za taka podjetja treba armade, močne armade in poveljnik mora imeti talent za vodstvo vojske, kar pa gospodom pri narodni stranki manjka. Ima sicer narodna stranka generala, ima že pri Sv. Jakobu nastanjen svoj generalni štab — tamošnje učiteljstvo in župnika — ... Vzorni kristjani so gospodje pri „Slovencu“. Vrlega moža, šentjakebskega župnika, ki se noče klanjati brez-pogojno njihovi komandi, napravijo kar čez noč za pristaša narodne stranke. Čudno je vsekakor: narodna stranka je brezverska, pravijo vedno ti gospodje, in vendar ima v svoji sredi tudi — župnika. Tako vsaj poroča nad vse resnicoljubni „Slovenec“.

„Pfuž dr. Povalej“ in Roblek. „Slovenec“ poroča, da so se na shodu v Žalcu čuli klici „pfuž — Povalej“ in napada Robleka, češ zakaj se ni zavzel za „visokoizobraženega gospoda in finančnega komisarja“ v Mariboru. Ljubi prijatelji, mar mislite, da kri ni voda in da bo mož, ki se mu je že toliko krivice prizadajalo od Povalejevcev in Slovenčevcev, pri vsakem nedolžnem „pfuž — Povalej“ kar vzrojil in zarohnel nad zborovalci. Prepričite vi najprej peklensko zlobne napade, infernalna sumničenja na poslanca Robleka, in morda bodo prenehali potem samiobsebi klici „pfuž Povalej“. Pred svojim pragom najprej!

Svoj narodni svet ustanovi „kmečka zveza“. Tako vsaj poroča vedno verodostojni „Slovenec“. Beležimo za danes to vest in spregovorimo o pravem času pravo besedo.

V Savinski dolini je bila narodna stranka hudo tepena. Tako z zlobnostjo, ki je samo njima lastna, pisarita „Slovenec“ in „Slov. Gospodar“. Kakor hitro pridemo do materijala, objavimo številke izida volitev in takrat se bo videlo, da je v Savinski dolini narodna stranka tudi pri teh volitvah — vkljub silno slabi udeležbi od naše

strani — dosegla sijajno večino. Le lažite in ziblajte se v sladke sanje, pride dan, ko bo zopet ljudstvo govorilo!!

„Slov. Gospodar“ piše, da bi se naše strankarske razmere bržčas drugače razvile, „ko bi ne imel dr. Kukovec skrbeti za svojega prijatelja Spindlerja“. K temu samo sledeče: Urednik Spindler ima izobrazbo, zmožnosti in energije dovolj, da bi si kjerkoli drugje tudi brez stranke služil svoj kruh. Bolj pošteno pa si ga služi tudi sedaj nego dr. Korošec, ki ga morajo podpirati duhovniki s svojimi prihranki, ker mu uredniška plača in pa dijete še vse ni dovolj za njegovo vzgledno življenje. Korošec naj bo brez skrbi. Iz ljudskih žepov urednik Spindler nikdar ne bo kradel krvavo prisluženih krajcarjev, kakor to dela on, da tako lahko dela prepir in razdor po slovenskem Štajerskem. — Gotovo pa je tudi, da bi se nase strankarske razmere drugače razvile, ako bi v klerikalni stranki ne bil absolutni vladar zloduh dr. Korošec, ampak mož tako zmernih nazorov, kakor je dr. Kukovec. Saj to, da je dr. Kukovec zmeren v svojih nazorih, mu prizna v isti notici „Slov. Gosp.“ sam. To je v tem oziru naša zadnja beseda.

Župnika Zdolška in hvaležnost. Kakor izvemo, sta res tudi brata kandidata narodne stranke Zdolška in sicer župnika grdo zoper lastnega brata agitirala ter hujskala lastno mater zoper istega. Menda sta pozabila, da sta mu še oba dolžnika in da jima je cele tedne pohištvo brezplačno prevažal, ko sta se selila iz fare v faro.

Za deželnozborsko volilno reformo — proti nemški kliki. Sporočali smo, da se je nemškutarska klika v Celju izrekla zoper vsako reformo deželnega volilnega reda. Zato sklicuje tukajšnja socialna demokracija na nedeljo 2. t. m. ob 2. uri popoldne v prostore gostilne „na zelenem travniku“ veliko demonstracijsko zborovanje za volilno reformo in proti nemški kliki. Zborovanja se udeleže tudi Slovenci, da z delavstvom vred demonstrirajo za pravično preosnovo volilnega reda in proti predrznosti celjske nemškutarije. Nastopili bodo tudi slovenski govorniki.

V občini okolica Celje je občinski tajnik Presker, ki je edini kriv, da je svoj čas slovensko Teharje prešlo v nemške roke, sestavljal volilni imenik za minole deželnozborske volitve. Sestavil ga je naravnost „vzorno“, ker je izpuštil gotovo do 50 volilcev, seveda pristaše narodne stranke. Čudno je vsekakor, če je kdo — kakor n. pr. Presker — mrliški ogleda, pa upiše 2 mrliča, katera je bil sam ogledal in prejel za vsakega po 2 kroni, v volilni imenik. Čudno je na drugi strani, da ta občinski tajnik ne ve za ljudi, ki stanujejo skoro v neposredni bližini občinske hiše, kakor n. pr. mizarja Bevc in Sinkovič na Bregu, sodni oficijal Videmšek, žel. urad. Prelog, občin. stražnik Šotl, črkostavec Podržaj, žel. uslužbenec Šerak, obrst Gelinek itd. itd. in jih mirne duše izpusti iz imenika. Kakor rečeno, našli bi jih lahko najmanj 50, ki so bili izpuščeni. Prašamo slavno županstvo okoliške občine, ali hoče, da še nadalje zaupamo v njegovo nepristranost ter hoče temu primerno poučiti potuhnjenega Preskerja o poštemem uradovanju ali ne?!

Vzoren volilni komisar je bil vsekakor neki Fekonja, baje davčni uradnik v Celju, kolikor nam je znano, zagrizen renegat. Bil je volilni komisar v občini Velika Pirešica. Dvakrat se je odstranil iz volišča, ki je bilo v občinski hiši, v bližnjo gostilno, ter enkrat ostal tam pol ure. Na vprašanje, zakaj ni na volišču, se je možak odrezal, da je oddal posle drugemu. Ko je prišel že drugič v gostilno, so mu tam kmetje morali dopovedati, da zanemarja in krši svoje uradne dolžnosti. Ta dejstva lahko potrde povsem zanesljive priče, s katerimi smo na razpolago. Vprašamo slavno politično oblast, ali misli kaj ukreniti, da se v prihodnje ne pošljejo na volišča komisarji, ki ne poznajo, oziroma ki drzno prezirajo svoje dolžnosti?!

V Šmartnem pri Celju je kaplan Kovačič pred volitvami v dež. zbor trosil naravnost zlobne laži o Robleku, češ, kaj boste spet tako volili kakor zadnjič Robleka, ki si je potem napravil pri hmelju par milijonov, vi pa niste dobili nič. Res vzorni resnico- in pravicoljubni se najdejo med našim duhovništvom. Zato pa jim ljudstvo, ki ve spoznati resnico od laži, trdi obrača hrbet!

300 oralov slovenske zemlje je doslej po Slovenskem pokupila Südmarka in naselila Nemce. Kje pa je naš obrambni zavod?

Za strankini narodni sklad je daroval gosp. Vinko Stergar v Ljubljani K 6.

Celjski Sokol je imel sinoči v čitalnici jako živahen občni zbor. Delovanje društva v pretečenem letu je bilo vrlo. Dohodkov je imel Sokol 1755 K 71 vin, izdatkov 1100 kron; čistega premoženja ima sedaj 1500 K. Za starosto je znova izvoljen dr. Karlovšek, za podstarosto g. Gvidon Serbec.

„Sokolski Dom“. Društvo „Sokolski Dom“ je imelo sinoči po občnem zboru celjskega Sokola svoj občni zbor, na katerem je moglo vsakogar razveseliti poročilo, da bo društvo že v tem letu imelo v Gaberju lastno streho — Sokolski Dom. Predsednikom društva je izvoljen dr. A. Božič. Želimo, da slovensko občinstvo, to društvo vrlo podpira.

Pred celjskim porotnim sodiščem se vrši 3. in 4. febr. razprava proti Jos. Schöntauerju, nazadnje asistentu juž. žel. v Liesingu pri Dunaju, proti Karlu Engelbrechtu, nazadnje žel. uradniku in Frid. Follerju, nazadnje žel. slugi na Dunaju. Engelbrecht je dne 18. avgusta pr. l., kakor smo to poročali, pod napačnim imenom dr. Friedman na postaji v Laškem trgu poneveril 41.000 kron, katere je železnica dolgovala nekemu lesnemu trgovcu v Zagrebu. Ostala dva obtoženca sta mu pri sleparstvu pomagala.

Izpred sodišča. 29. t. m. stal je pred porotniki železniški delavec Ludovik Krajnc iz Šmarja pri Sevnici zaradi hudodelstva uboja. V pijanosti prišli so Franc Maček, potem Vidmajer in obtoženec Ludovik Krajnc v prepir; Krajnc je vdaril Mačeka s prekljo po glavi, da se je ta sesedel. Potem se je sicer Maček zbrihal, pa okoli polnoči istega dneva (na Štefanovo lanskega leta) je postal nezavesten in je drugi dan vsled otrpnjenja možganov umrl. Obtoženec se je zagovarjal s popolno pijanostjo, porotniki so pa to vprašanje zanikali in vprašanje glede uboja potrdili, na kar je sodni dvor obsodil obtoženca v dveletno težko ječo, poostreno z enkratnim postom vsak drugi mesec. Obsojenec pušča ženo z nepreskrbljenim otrokom v največjem siromaštvu. Kedaj se bo nehala med našimi, posebno ubogimi sloji čezmerno pijančevanje, ki je povzročilo že toliko hudih posledic in nesreče?

Narodna zavednost slovenskih občin. Pod tem naslovom poroča ljubljanska „Nova Doba“, da so še na Kranjskem občine, ki imajo slovensko nemške ali celo nemško-slovenske občinske pečate, dasi občinam načeljujejo sicer narodnozavedni ljudje. Če so še na Kranjskem zaostali z narodno zavednostjo, je to tembolj razumljivo na Štajerskem. Vendar pa bo naš boj dosleden tudi v tem oziru in storili bomo vse, da bodo vse slovenske občine na Štajerskem imele samoslovenske občinske pečate, kakor že hvalabogu mnogo takih občin imamo.

Žalec. Znani klerikalni agitator, bivši občinski tajnik v Žalcu, je uganjal na veliko nezadovoljstvo velike večine žalskih občanov stvari, ki bi jih ne trpeli nikjer drugod tako dolgo. Pri sestavi imenika za minole deželnozborske volitve je izpustil celo vrsto narodnih volilcev. To je konečno našemu županstvu vendar dalo povod, da ga je kot tajnika odslovilo. Naravno, kdo neki bo tako bedast, da bo dajal kruh tistemu, ki ruje proti njemu?

Sv. Bolfenk pri Središču. Po prizadevanju poslanca dr. Ploja je dobila naša župnija poštnega sela, ki štirikrat na teden raznaša pošto. Hvala g. poslancu!

Mezgovci pri Ptujju. Umrl je veleposestnik Mihael Čuš, velespoštovan mož, mnogoletni župan in občinski svetovalec, napreden kmetovalec in delaven narodnjak. N. v. m. p.!

Fram. Dne 26. t. m. sta slavila g. nadučitelj Pirkmajer in soproga Marija roj. Kukovič srebrno poroko.

Nadomestne volitve v slovenjebistriški okr. zastop se vrše dne 5. svečana 1908. ob 8. uri dop. v prostorih okr. zastopa v Slov. Bistrici in sicer iz skupine veleposestva, ker sta uda Ferdo grof Brandis in Viktor Eppinger prodala svoja v sodnem okraju ležeča posestva in izstopila iz okr. zastopa.

V Ptujju je umrla profesorjeva vdova Marija Kunstek.

V Narapljah je nevarno obolel nadučitelj Anton Pesek.

Javno ljudsko knjižnico osnujejo narodnjaki v Ljutomeru. Začela so se tudi pripravljala dela za ustanovitev otroškega vrtca.

V Šmartinu v Rožni dolini so vsled špičk, ki so nastale med učenci, zaprli šolo za nedolocen čas.

Osebna vest. Izredni profesor na graškem vseučilišču g. dr. Karl Štrekelj je imenovan za rednega profesorja za slovansko jezikoslovje.

V Cirkovcih pri Ptujju je ogenj nedavno uničil 5 gospodarskih poslopij in eno hišo. Zažgali so otroci.

Slov. Bistrica. Železnico s kolodvora v mesto so že začeli graditi. Otvori se na jesen.

V Feldhofu pri Gradcu je v blaznici umrl dne 25. t. m. dr. Langer, bivši graščak na Lembergu pri Dobrni in strasten nasprotnik Slovencev.

V Borecih pri Križevcih je kupila radgonska mestna občina za 28.000 K blizu 12 oralov zemlje; hoče baje tam postaviti opekarno kot konkurenčno podjetje snujoče se slovenske opekarne v Križevcih.

Na Bregu pri Polzeli je umrla 28. t. m. gospa Marija Terglav roj. Čebul, mati soproge ravnateljice Zadruga Zveze g. Franja Jošta, vrlo narodna žena.

„Neolikana druhal“. Tako imenuje ljubljanski duhovniški list „Slovenec“ udeležence velikega volilnega shoda v Žalcu dne 12. t. m. Savinski kmetje, zapomnite si to!

Spodnještajerska ljudska posojilnica, tako so krstili gospodje bogoslovni profesorji svojo novo klerikalno posojilnico v Mariboru, ki je že ustanovljena. O načelstvu smo že svoječasnno sporočili. Ustanovljen je ta zavod proti stari mariborski posojilnici po slavnem načelu Vlado Pušenjaka: „Konkurenčni boj na gospodarskem polju obsojam!“?

Okrajno društvo za varstvo otrok in mladine v Ljutomeru se je ustanovilo dne 26. t. m.

Seznamek knjig, uporabnih za ljudske knjižnice je izdalo „akad. fer. društvo „Prosveta“ v Ljubljani (Mestni dom) in se dobi tam brošurica za 20 vin. Denar se pošlje naprej v znamkah. Opozorjamo somišljenike na to brošurico.

V Račah pri Mariboru je ustanovila „Prosveta“ svojo 29. ljudsko knjižnico. Oskrbuje jo učitelj g. Poljanec.

Sv. Jakob v Slov. gor. Minolo nedeljo se je osnovalo pri precejšnji udeležbi „gospodarsko in bralno društvo“. Po prečitaniu pravil nam je g. dr. Florjan Kukovec v temeljitem govoru pojasnil krivice, ki se gođe kmečkemu stanu ter navedel nasvete, kako bi se temu opomoglo. Nato se je volil odbor.

Svojega pastorka je ustrelil kmet Ivan Zelič v Vodicach, fara Slivnica pri Celju. Zelič je neprestano pretepal in trpinčil svojo ženo Marijo, katere predzakonski sin Mat. Žveglar je bil rudar prej na Nemškem, pozneje v Ljubnem na Zgor. Štajerskem, ter je vedno želel, rešiti mater trpinčenja in jo vzeti k sebi. Ko je v to svrhu prišel domov in je mati privolila iti z njim, je v malem prepiru Zelič s puško ustrelil pastorka Žveglarja. Porotniki so ga dne 18. t. m. obsodili na 10 mesecev težke ječe.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Graščino Impolca pri Radni na Dolenjskem je kupil ljubljanski veletržec Bamberg.

V Št. Jakobu v Rožu na Koroškem se je vršila dne 20. t. m. volitev župana. Dozdajni župan, vrlo in odločni g. Franc Kobentar, je odločno odklonil zopetno izvolitev, in županstvo se poverilo g. Franc Majerju p. d. Zborniku na Bistrici, dozday načelniku krajnega šolskega sveta. Uverjeni smo, da bo tudi novi župan vodil občno na poti narodnega in gospodarskega napredka.

Kranjski klerikalci in Nemci so baje — kakor poroča „Slov. Narod“ — sklenili za bližajoče se deželnozborske volitve zvezo proti naprednim strankam v tem smislu, da bodo skušali odvzeti naprednjakom mestne mandate ter si tako zavarovati gospodstvo klerikalizma v deželi in posestno stanje kranjskega Nemštva. Če je ta vest resnična, pokaže bližnja bodočnost.

Narodno-napredna stranka na Kranjskem sklicuje za 2. febr. shod zaupnikov, na katerem bo padla končna odločitev glede kandidatur.

Kmetska stranka za Notranjsko je na svojem glavnem zboru proglasila dve kandidaturi za Notranjsko in sicer kandidira za volilni okraj Idrija-Vipava g. Kajetan pl. Premerstein, za volilni okraj Postojna-Bistrica-Senožeče-Lož-Cerknica-Logatec pa g. Jožef Čuček iz Knežaka.

Kurz (tečaj) za gostilničarje nameravajo v kratkem prirediti v Ljubljani. Opozorjamo tudi naše štajerske gostilničarje na to prireditev, ki je v gospodarskem oziru velike važnosti.

V Trstu se ustanovi „klub slovenskih soc. demokratičnih uradnikov“.

Deželni predsednik kranjski, znani Teodor Schwarz, je dobil naslov barona, menda kot plačilo za zasluge za nemštvo in klerikalizem na Kranjskem.

Slovenska gospodarska stranka na Kranjskem je minolo nedeljo 26. t. m. na shodu v Ribnici proglasila za kandidata na Dolenjskem posestnika Ivana Rusa in Ignaca Merharja.

Zaradi umora svoje 7letne hčerke so praški porotniki obsodili 32 letno kovačevo ženo Marijo Jaroš na vislice.

Slepec odvedel deklico. V Rimu sedaj vse govori o ljubavni aferi, katere junak je od rojstva slepi glasbenik Catalanoti, orglar v cerkvi sv. Marije. Slepec je bil oženjen, a je zapustil ženo in otroke ter pobegnil z mlado lepoticco iz odlične rodbine.

Naše občine za pravice naroda.

C. kr. razvidni urad o zemljiškem katastru v Slovenjem Gradcu razpošilja slovenskim strankam, katerim je razvidni zemljemerec ali geometer kaj zemljišča razmeril, po c. kr. davkarijah le nemške jukste.

Četudi bi morda nekatere davkarije rade ustregle pravičnosti ter izdale slovenske jukste, tega ne morejo storiti, ker jim nadgeometer v Slovenjem Gradcu dopušilja le nemške tiskovine, katere že on sam deloma nemško izpolni.

Občina Kokarje je bila že lani vrnila davkariji v Gornjem gradu samonemške jukste z naznanilom, da ne razumejo niti župan niti stranke nemškega jezika, radi česa se naj dopošljejo slovenske jukste.

Sprva se je pač c. kr. razvidni urad (geometer) v Slovenjem Gradcu nasproti občini Kokarje izgovarjal, češ, da nima slovenskih tiskovin. Seveda je občina Kokarje vztrajala pri svoji zahtevi ter mu dala vedeti, da to ni njena, ampak njegova skrb, ter je znova vračala vse tudi pozneje došle nemške jukste.

Ker bi na ta način stranke za odmerjenje zemljišča ničesar ne plačale, ni preostajalo razvidnemu uradu družega, nego zahtevo občine Kokarje predložiti c. kr. finančnemu deželnemu ravnateljstvu v Gradec, ki je zaukazalo vse samonemške jukste nadomestiti z dvojezičnimi.

Sedaj so torej pri c. kr. razvidnem uradu za zemljiški kataster dvojezične tiskovine na razpolago in je torej stvar občin, če se hočejo svoje jezikovne pravice posluževati ali ne.

Dolžnost vseh občinskih uradov je, popraviti to, kar se je doslej v pravicah slovenskega naroda grdo preziralo in zanemarjalo. Občine imajo v ti zadevi največjo moč ter lahko največ dosežeje. To dokazuje občina Kokarje, ki je s svojimi zahtevami po slovenskih tiskovinah in po slovenskem uradovanju še vselej in povsod prodrla.

Občine so s svojimi župani najizdatnejše in najmočnejše zagovornice in varuhinje pravic slovenskega jezika. Naj bi pač vse spoznale in izvrševale to svojo vzvišeno nalogo na odločni način, potem sme naš narod opravičeno upati na boljšo prihodnost.

Gospodarski paberki.

Cena jaje na dunajskem trgu dne 28. januarja 1908.

jajca v zabojih	à 26½ k.	po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 27 "	" K 2'—
II-da " " "	à 28 "	" K 2'—
Nižje in gor.-avstrijska	à 28 "	" K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 26 "	" K 2'—
II-da " " "	à 27 "	" K 2'—
I-ma moravska " "	à 27 "	" K 2'—
II-da " " "	à 28 "	" K 2'—
Šleska jajca	à 28 "	" K 2'—
Hrvaška " "	à 27 "	" K 2'—
Slavonska jajca	à 27 "	" K 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 105
I-ma banatska jajca	à K 104
zgornjeogrška " "	à K 104
I-ma sedmograška sortirana	à K 105
I-ma " nesortirana	à K 103
bosanska jajca	à K 103
I-ma bolgarska jajca	à K 106
II-da " " "	à K 103
I-ma srbska " "	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 103
I-ma " nesortirana	à K 100
I-ma ruska " "	à K —
II-da " " "	à K —
I-ma srednja jajca	à K 94
I-ma mala " "	à K 86

Poljskim rastlinam redilne snovi!

Spisal po lastnih izkušnjah Francišek Škerlec v Višancih pri Veliki nedelji.

Živinski gnoj je rastlinam to, kar je kruh lačnemu delavcu.

V vsakem oziru je tečen. Pa za delavca bode krubek še tečnejši, ako ima poleg njega kos mesa ali slanine za prigrizek.

Istotako je tudi živinski gnoj bolj tečen, ako ima tu in tam primešano umetno gnojilo. V teh umetnih gnojilih so prvine: dušec, kalij in fosforova kislina posamezno zastopane tako, da si lahko po potrebi za vsak slučaj z eno ali drugo pripomoremo.

Iz spodaj navedenih števil se lahko vsak kmetovalec prepriča, kako tečen je živinski gnoj rastlinam, ako dodamo umetna gnojila. Pri svojih poizkušnjah sem ravnal tako-le: Zemljo, ki je bila pred dvema letoma obraščena z grmovjem in jelševimi drevesi, sem zrigolal 60 cm globoko ter odstranil vse korenje. V letu 1906, kot praho sem pognojil s hlevskim gnojem, ter posejal repno seme. Lansko leto na spomlad pa sem naredil poskušnjo pri krompirju in sicer sem razredil imenovane njivo na sedem enakih delov tako, da je meril vsak del 6 arov 80 m².

Prvi del sem potrosil s 13'6 kg 40% kalijeve soli, 27'2 kg superfosfata in 10'2 kg čilskega solitra, ter mi je prirastlo 2543 kg 20 dkg lepega krompirja.

Drugi del je ostal popolnoma negnojen in je prinesel 476 kg zelo drobnega krompirja.

Tretji del je dobil 27'2 kg superfosfata in 10'2 kg čilskega solitra, ter je zrastle na njem 639 kg 20 dkg krompirja.

Na četrti del sem natrosil 13'6 kg 40% kalijeve soli in 27'2 kg superfosfata in dobil sem 734 kg 40 dkg krompirja.

Na peti del pa 13'6 kg 40% kalijeve soli in 16'2 kg čilskega solitra; bilo je 544 kg krompirja.

Šesto ravno tako veliko parcelo sem potrosil precej na debelo z živinskim gnojem in prirastlo mi je 1632 kg srednje debelega krompirja.

Sedma parcela tudi tako velika ko druge, je pa bila pognojena z živinskim gnojem in s 13'6 kg 40% kalijeve soli, 27'2 kg superfosfata in 10'2 kg čilskega solitra ter mi je prinesla ta parcela 2849 kg 20 dkg prav debelega krompirja, kakoršnega še nisem doživel.

Sedma parcela nam torej jasno dokazuje, da je živinski gnoj bolj tečen rastlinam, ako dodamo živinskemu gnoju tudi umetna gnojila.

Le primerjajmo naprimer šesto parcelo, ki je dobila samo živinski gnoj ter dala 1632 kg krompirja proti sedmi parceli, kateri sem poleg živinskega gnoja dodal še umetno gnojilo in mi je prirastlo 2849 kg 20 dkg izvrstno lepega krompirja, torej za 1217 kg več.

Dragi kmetovalec, ako enkrat poskusiš z umetnimi gnojili, gotovo se ne bodeš zbal stroškov, ter bodeš tudi v bodoče gnojil ž njimi, kajti izdatki tvoje mošnje se bodejo bogato povrnil. Le vzamiva svinčnik v roke in preračuniva si čisti dobiček za šesto in sedmo parcelo. Ker ste obe parceli pognojene z živinskim gnojem, ne pride ta živinski gnoj v račun, ampak samo stroški za umetni gnoj sedme parcele, na kateri je prirastlo za 1217 kg krompirja več, nego na šesti. Računiva 1 kg krompirja po 6 vin. toraj znaša prebitok = 6 vin. \times 1217 to je približno 73 kron.

Stroški za umetni gnoj so:

27 kg superfosfata (q po 7'8 K) = 2'10 K.
13 kg 40% kalijeve soli (q po 12'6 K) = 1'70 K.
10 kg čilski soliter (q po 32'0 K) = 3'20 K.

Stroški sedme parcele = 7— K,
torej čisti dobiček pribl. na 7 arov 66 K.

Po istem razmerju, bi torej prišlo na en oral približno 500 kron čistega dobička.

Darujte za Narodni sklad!

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujem vsem narodnim volilcem, ki so za mene dne 23. januarja oddali svoj glas in mi s tem izkazali svoje zaupanje. Če tudi nisem dobil večine, bodem zmiraj ponosen, da se je tako lepo število mož neupogljivo značaja izreklo za mene v volilni borbi.

Jože Zdolšek.

Ponikva ob južni žel., dne 28. prosinca 1908.

Na znanje!

Izvem, da razširjajo nekateri Štajerčevi pristaši po Slov. Goricah vest, da so dobili poverjeniki „Slov. kmečki koledar“ zastoj in da ga v svoj dobiček prodajajo. To je samoobsebi razumljivo ostudno obrekovanje, ker če prodajo vsi poverjeniki vse koledarje, bodo komaj pokriti stroški tiska, ki so naravno pri tako obsežni knjigi ogromni.

Narodna založba v Celju.

Pozor!

Na pošti v Brežicah je oddal nekdo dne 7. t. m. 1 K za „Narodni list“. Z odrezka, ki smo ga dobili mi, pa ni razvidno ime pošiljalca in nam tudi poštni urad istega ni mogel naznaniti. Pozivljemo torej tem potom vse, ki so dne 7. t. m. v Brežicah na pošti po položnici ali čeku poslali denar na „Narodni list“, naj nam naznanijo svoja imena in koliko je kateri poslal. Obenem opozarjamo vsakogar, ki pošlje denar ali naroči list, naj razločno piše svoje ime. — Prosimo tudi vsakogar, ki pošlje denar po položnici, naj na njen srednji del zapiše, od kdaj in do kdaj plača naročnino. S tem se nam prihrani mnogo nepotrebne dela.

Upravništvo „Narodnega Lista“.

Društvene vesti.

Plesni venček „Slov. trg. društva v Celju“ se vrši kakor že objavljeno v nedeljo, dne 2. svečana t. l.

Trgovski plesni venčki so pretekla leta uspeli bodisi glede udeležbe ali v gmotnem oziru najsijajnejše, ter se je tudi letos nadejati, v očigled velikemu zanimanju od strani občinstva, da bode udeležba letošnjega plesnega venčka nadkriljevala vse dosedanje enake prireditve.

Kakor dosedaj, upamo, da bode naše zavodno trgovstvo tudi sedaj na svojem mestu, ter razvilo agitacijo, da bode naša prireditve — katere čisti donesek je namenjen fondu za ustanovitev trgovske bolniške blagajne — kar največ mogoče dobro obiskana in da bode ne samo moralni, temveč tudi gmotni uspeh zagotovljen.

Bralno društvo za Gaberje, Spodnjo in Gornjo Hudinjo naznani svoj prvoletni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo 2. svečana ob 3. uri popoldan v prostorih gostilne Omladič „Pri lipi“. K obilni udeležbi aljudno vabi

odbor.

Vabilo. V Gotovljah se v nedeljo 2. svečana t. l. ponovi otroška igra „Rdeča kapica“. Igra se vrši v Malgajevi dvorani in se prične ob 4. uri popoldne. Pred vsem so prijatelji Gotovljanov in ljubitelji mladine iz sosednih krajev prav srčno dobro došli. Opozarja se pa s tem, da se osebna vabila ne bodo dostavljala.

Učiteljstvo.

Vabilo na „Šentpavelski plesni venček“, ki se priredi v nedeljo, dne 9. februarja v zgornjih prostorih gostilne Fr. Vedenika. K plesu igra dobroznana ciganska godba „Roy“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 krono, za obitelj 3 krono.

Ker je eventualni čisti dobiček namenjen ubogi šolski mladini v Št. Pavlu, pričakuje se prav obilne udeležbe. Posebna vabila se bodo jela v kratkem razpošiljati.

Odbor.

Mesto venca na grob rajnemu misijonarju in dekanu g. Janezu Žužku darovali sta družini Žužek-Drč družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 13 kron.

Čitalnica v Slov. Bistrici priredi v sredo, dne 5. svečana ob 8. uri zvečer zabavni koncert s sledečim sporedom: Volarič: „Pogled v nedolžno oko“ za bariton, Lehar: Valček iz operete „Vesela vdova“ za gosli in klavir, Volarič: „Biserji“ alt-solo, G. Ipavec „Savska“ četverospjev, Lehar: „Pesem Vilje“ iz „Vesele vdove“, bariton, Straus: Potpourri iz operete „Čar valčka“ za gosli, Volarič: „Dekliška tožba“ alt-solo, dr. Schwab: „Slanica“ četverospjev. — Na klavirju spremlja gđena Mila Schreiner-jeva. — Slovenski gostje dobro došli!

Narodni davek za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. Aleksander Hudovernik, c. kr. notar na svojo nabiralno polo za mesec januarij 1908 44 kron.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je poslala „Družba sv. Mohorja v Celovcu“ podporo v znesku 1000 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda je darovalo veselo narodno omizje, zbrano dne 22. prosinca 1908 v gostilni J. Lešnik-a pri Sv. Janžu na Drav. polju 6 K 45 v.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Pokojni misijonar in dekan preč. g. Janez Žužek iz Amerike je volil družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 500 K. Ta znesek je po odbitku pristojbin v znesku 50 K, tedaj 450 K izročil preč. g. Sim. Žužek, duhovni svetnik in župnik „Vodiški“ naši družbi.

Listnica uredništva.

Teharski kmetje: Ne moremo prej priobčiti, predno nam vsaj eden od piscev ne naznani svojega imena, ki ostane seveda tajnost uredništva! — **St. Jur ob j. ž.** Danes žal nemogoče! — **H. B. Plešivec:** „Občinska uprava“ v Ljubljani.

Izjava.

Podpisani obžalujem žaljive besede, ki sem jih govoril o gospodu nadučitelju Franc Černelcu v Artičah, ter ter se mu zahvalim, da je odstopil od vlozene tožbe. Ciril in Metodovi družbi plačam 2 K.

V Artičah, dne 26. januarja.

28 1

Ivan Štraser.

Naroden trgovec

se lahko nastani v lepem prometnem kraju na Spodnjem Štajerskem. V svoji hiši bi lahko imel tudi **pekarijo**. V istem kraju bi krasno izhajal tudi **mesar**.

Več pove uredništvo „Narodnega Lista“.

Zastoj ostanke

volnene in cajgaste v trgovski hiši na debelo in na drobno

R. Stermecki
Celje

ne more nihče zahtevati ampak prodajajo se pa veliko pod lastno ceno vsaki prvi teden v mesecu. — Po pošti proti povzetju zavitke po 5, 10, 20 K. Posebno ugodno za trgovce.

6 52-4

Zastopniki

se sprejmejo proti visoki proviziji, ki bi prodajali blago, katero v velikih množinah rabijo **razpošiljalne tvrdke** (eksporterji, lekarnarji, vinski trgovci, sadne zadrage itd.) To blago se izvanredno lahko proda, in ga morejo prodajati vse vrste zastopniki in si s tem zaslužijo lep postranski zaslužek. — Prijave je pošiljati na „Narodni List“ pod šifro „V. 20“.

11 6-3

Kupujte Narodni kolek!

8 18-4

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja raznih letnikov ima **veliko množino** po nizkih cenah **na prodaj**

Kletarsko društvo v Ormoži.

Ženitna ponudba

Mlad gostilničar in posestnik brez starišev, v najlepšem trgu Savinske doline, se želi poročiti z gospodično, katera ima do tega veselje. Premoženje se naj navede v prvem pismu: poste restante Petrovče štev. 26. 24 2-2

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. 52-4

Imam

10 6-4

20 hektl. domačega pristnega vina

katerega bi rad prodal. Vino zamenjam tudi za par volov. Oglasite se pri meni.

Franc Pirman.

Topole, pošta Rogatec-Slatina.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart 7 52-4

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Častna zaloga šol. zvezčkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Vabilo

na

občni zbor

hranilnice in posojilnice v Sv. Juriju ob Taboru

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 2. februarja 1908, ob pol 3. uri popoldne v posojilniških proslorih s sledečim dnevnim redom:

1. Odobrenje letnega računa.
2. Čitanje revizijskega poročila Zadružne Zveze.
3. Slučajnosti.

Sv. Jurij ob Taboru, dne 26. jan. 1908. Načelstvo.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba v Celju

naznanja, da je gosp. VINCENC ČAMERNIK izstopil iz njene službe in nima torej pravice zanjo dela prevzeti in tudi ne kasirati denarja.

Slavnemu p. n. občinstvu se najtopleje zahvalimo za dosedanje naklonjenost in se priporočamo v nadaljni številni obisk. Posebno opozorimo še radi izdelatve cerkvenih del in raznovrstnih nagrobnih spomenikov, katere dobite po najnižji ceni.

Z velespoštovanjem 15 3-3

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba v Celju.

Odlikovana semenska trgovina, umetno vrtnarstvo

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Edina na Kranjskem strokovno urejena trgovina s semenjem, na debelo in na drobno. — 6 vrst pese, 10 vrst detelje, 16 vrst trave, čistih trav in več drugih travnih zmesi priporočnih po „Kmetovalcu“ in tudi še druga mnogovrstna krmilna zelenjadna in cvetlična semena, prave, preizkušene dobre kalivosti, za katere kakovosti jamčim. — Tu se tudi izdeljujejo mnogovrstni šopki in venci, sveži in suhi, s trakovi in napisl, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po prav nizkih cenah. — Cenik za leto 1908 se dobiva brezplačno. —

Za obilno naročbo se priporočam z odličnim spoštovanjem 67 3-1

Alojzij Korsika.

SINGER-jevi šivalni stroji

za vse mogoče namene ne le za obrtne, temveč tudi za vsa družinska šiviljna dela se dobijo le pri nas.

Pazite na to, da se kupuje le v naših trgovinah.

Naše trgovine poznate vse po tej sliki. 26-8

POZOR! Vsi drugi šivalni stroji pod imenom SINGER, po drugih trgovinah so sestavljeni po našem starejšem sistemu, kateri pa daleč zaostaja za našimi novjšimi sistemi družinskih šivalnih strojev v konstrukciji, zdatnosti in vzdržljivosti.

SINGER Co., ake. družba za izdelovanje šiv. strojev
CELJE, Kolodvorska ul. 8. Podružnice v vseh večjih mestih.

MISLITE NA „NARODNO ZALOŽBO“!

Vljudno vabimo k pristopu k „Narodni založbi v Celju“. Deleži so po 100 K, 20 K, ali 10 K. Vsak narodnjak bodi član te zadruga. Pristopni list in pravila se vsakomur na njega željo vposljejo. Načelstvo „narodne založbe“.